

CATALUNYA SOCIAL

Any. XI. Núm. 532

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

3 d'octubre de 1931

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

TELÈF. 17603

SANT FRANCESC D'ASSÍS CURANT ELS LEPROSOS

Dibuix i relleu d'Agustí Querol. (Publicat a «La Veu de Catalunya» l'any 1900)

La pròxima festa del Pobriçó d'Assís (4 d'octubre) ens ha suggerit el donar als lectors aquest antic dibuix d'un gran escultor català, patètica i emotiva escena, que si prospera el disseny que figura encara en el projecte de Constitució seria a Espanya un acte fora de la llei. Si prenen cos legal les aspiracions con-

reades per homes d'ateneu i de càtedra, impulsades pel vapor candent de redaccions, quioscos i sindicats, ni els frares ni els religiosos de cap mena, ni que es diguessin Francesc d'Assís o Vicens de Paül, podran emparar, guarir ni consolar leprosos ni cap mena de malalts, orfes o necessitats de la vida. El gest històric

del Seràfic abraçant o besant un leprós, gest que l'artista amplifica amb l'assistència dels deixebles continuadors de l'obra heroica d'abnegació en favor d'aquells dissortats mesells, tindrà un pendant en el gest també històric de l'infermer laic, afiliat al Sindicat Unic, que abandona els malalts en atac d'hemoptisi i abandona un agonitzant per anar a "cumplir el deber sindical" o que aprofita els seus coneixements de química per confeccionar a estones perdudes bombes per a destruir el material de la Telefònica. Són dues filosofies, dos conceptes de la vida, l'amor a Crist, i per consegüent a la humanitat tota, proporcionalment major als pobres que són del Crist la viva imatge, i l'odi de classes que és la guerra implacable, cruel i constant d'una gran part d'humanitat contra l'altra, sentiment que acaba pel seu pes en un odi general i nihilista contra la humanitat sencera, contra pobres, obrers i proletaris en primer terme, víctimes a cents i a mils de la falsa caritat dels revolucionaris.

Sigui aquest recordatori humil de la nostra revista en la diada del Patriarca Seràfic una adhesió a l'esperit franciscà que renovellà el món agitat per les terribles divisions i heretges, socials principalment, del segle XIII, i que amb les armes espirituals i pacífiques de l'hàbit, el cordó, i la santa pobresa vanceren

amb eficàcia, enormement superior a la dels exèrcits, la tirania dels dèspotes feudals, la rivalitat malentesa de les faccions burgeses, i la folia destructora de les sectes comunistes. Fa temps que demanem un Sant, un sant que ens redimeixi de l'horrible caos social d'avui, que de tan obscur no podem amidar-ne les profunditats. (I consti que no és cap al·lusió política, perquè onze anys fa que CATALUNYA SOCIAL pledeja la mateixa causa amb el mateix llenguatge.) Un sant que torni a ensenyar i a practicar i a maridar-se públicament amb la Pobresa evangèlica, amb la Castedat, amb l'Obediència, les perseguides i odiades a mort pel sindicalisme revolucionari i pel socialisme, com les flors exquisides de l'esperit cristià que aquestes sectes tenen per missió diabòlica combatre fins a l'extermini, si fos possible. L'esperit de les ordes mendicants, de Sant Francesc exaltant la Pobresa i Sant Domènec predicant la Veritat, té prou fecunditat per a operar en el segle XX i en plena hegemonia anarquista i anticlerical el miracle que tots desitjaríem. I el millor servei a la Pàtria, la millor invocació a Déu en aquests moments crítics, és el conrear dins de nosaltres una mica aquelles flors de santedat, el baume de les quals ha d'ésser l'exorcisme social complert i l'elevació a Déu de tant milers, o milions, d'ànimes que en fugen.

Nudistes a les nostres muntanyes

El fet va succeir el darrer diumenge en la pintoresca muntanya de Sant Mateu, que domina el Baix Maresma. Una persona molt pròxima nostra que es trobava amb tota la seva família dinant pacíficament al peu d'una font situada gairebé en ple bosc, en la part alta de la serra, es veié desagradablement sorpresa per la visita d'uns nudistes, que devien estar acampats per aquells vorals, i alguns dels quals, sense més indumentària que un pantalon curt, no s'avergonyiren d'anar a la font amb aquesta tenue africana, sense tenir en compte la presència d'una família amb infants, als quals la vista d'uns homes en aparença salvatge havia de produir escàndol i astorament. El nostre amic protestà com és natural, però com que una de les eficàcies de la cultura nudista deu ésser amb la colradura augmentar el gruix de la pell, no obtingué sinó la clàssica resposta: que "cadascú va com li dóna la gana" i que "molts altres protesten també", però debades; i aquesta rèplica del nudista interpellat acabà freqüentment de l'insult.

Si és escandalosa, intolerable, la gosadia dels obcecats per aquesta aberració del nudisme, deixant la platja, que sembla els ha d'ésser més pròpia, i escampant-se per les muntanyes, exposant a fastigoses troballes la gent de bé i els pacífics excursionistes que surten a respirar aire pur i a eixamplar l'esperit en honestes passejades per cims i per boscos, més enutjós i revoltant encara és que els addictes d'aquella vergonyosa afició tinguin el cinisme de presentar-se gairebé nus (totalment nus de cintura per amunt) en els camins freqüentats i en les fonts que són d'usatge públic.

Si ja les platges marines han hagut d'ésser abandonades per la gent de bé, què ens quedarà del reialme de la naturalesa, si també ens prenen les muntanyes? Caldrà resignar-nos a què la pau de les boscúries i la calma dels cims sigui usurpada per aquests renegats voluntaris de la civilització europea que comencen a sollar les nostres serralades amb escenes dignes dels *kraals* africans?

Serà qüestió que les autoritats governatives i locals decretin disposicions expressess per impedir aquest abús vergonyós, vigilant l'observança de la moralitat en la muntanya de la mateixa manera que s'ha creat una legislació per a la moralitat en les platges, activant i controlant l'eficàcia de l'una i l'altra.

Però d'una manera particular volem cridar l'atenció de les societats excursionistes de la nostra terra, a fi que contrarestin aquesta fastigosa innovació que, si pren peu, ultra de convertir el camp i la serralada en reproducció de les tribus més incultes i endarrerides del món, donarà lloc a nombrosos incidents i potser topades i desordres, perquè no debades s'ofèn tan brutalment la moral i els costums seculars del poble.

I no cal dir que s'hauria de posar alguna diga a la propaganda que amb tot descar es fa d'aquesta aberració, venent-se i anunciant-se públicament i escandalosament els llibres pels quioscos i llibreries, sobretot pels primers, cosa que, segons tenim entès, la França republicana prohibeix, havent-se allí iniciat contra els nudistes severes intervencions de la policia, que no sabem per què en aquesta república nostra no han d'ésser imitades.

Un hivern trist

Totes les perspectives són de què l'hivern que ve, el qual sembla que hagi ja començat, haurà d'ésser un dels períodes més tristos de la nostra història contemporània.

El desballestament universal — del qual ara en tenim la darrera mostra en l'estat de les finances angleses —; la crisi industrial de casa nostra, que només ve a ésser una manifestació de la crisi aguda que pateix tot el món; la caiguda de la nostra moneda; la davallada de tota mena de valors mobiliaris i la paralització de les operacions bursàtils; la manca d'orientació que en els problemes transcendents del país es nota entre els elements que haurien d'ésser els seus dirigents; les col·lites migrades per manca de saó i els preus baixos dels fruits de la terra; el desballestament produït dins les nostres classes pageses a conseqüència de la darrera i malastruga actuació dels parcers i rabassaires revolucionaris, són motius suficients per a produir el pànic en els homes més equilibrats i serens.

I si a tot això hi afegim la infinitat de problemes nous plantejats arreu d'Espanya, sense altre propòsit que el d'atendre a ideologies pertorbades, com són els referents a la qüestió religiosa, a les lluites i reivindicacions socials no equilibrades i excessives, a l'aprovació de lleis polítiques noves expressament enverinades pels elements extremistes, el quadro resulta encara més carregat de negros i pessimisme.

Ajunteu-hi un exèrcit d'homes sense feina — exèrcit que va augmentant mercès a l'equivocada actuació dels qui n'haurien de tenir cura —; la irrupció dels sense-feina cap a la ciutat, mare i emparadora de tothom, però a la vegada impotent per atendre tots els desvagats, i tindreu la perspectiva de què l'hivern que s'acosta ha d'ésser veritable hivern per a tots, els rics i els pobres, els benestants i els necessitats.

Fins i tot sembla que la naturalesa hagi volgut anunciar aquesta perspectiva d'ombres suprimint el temps de tardor, carregant de núvols i boira els plàcids dies de la tardor barcelonina, com si ens volgués donar un tast de ço que ens espera.

Sortosament, som cristians. I com a tals sabem que el pessimisme no pot ésser mai malaltia nostra, ja que sabem que no es mou una fulla de l'arbre sense el voler de Déu. I tots plegats sabem també que Déu apreta els pobles, com els homes, pels seus vicis i mancaments, però que la seva paternal Providència no els deixa pas morir de mala manera. Qui sap si tot el que ens passa, i passa en el món sencer, no és més que una crida amorosívola i tendra cap al camp del deure i de la caritat, massa abandonat pels mateixos fidels i pels mateixos seguidors de la llei santa del Crucificat!

Així hem de pensar-ho, i d'aquest pensament n'hem de treure lògiques conseqüències. Conseqüències que caldria reduir a una sola, que podríem nomenar així: compliment del deure per part de tots, però d'una manera especial per part

dels qui hem abraçat i volem servir fins a la mort una doctrina d'amor i de sacrifici.

No s'hi viu en l'amor sense el sacrifici, sense el dolor. Ho va dir el místic i tots ho hem d'agafar com a lema de les nostres actuacions. Si tenim a casa nostra problema social en la indústria i en l'agricultura no ens acostumem massa a maldar dels qui els provoquen, sinó millor a cercar-ne les causes i el remei. Si cadascú de nosaltres compleix exactament les lleis socials que les darreres encíclics ens ordenen, com a medicina salvadora del món, aquells problemes han de perdre necessàriament la seva virulència.

I ara que ha finit la temporada estiuenca — que ho ha estat ja de fam i de misèria per a tants germans nostres, que ni en el camp ni en la ciutat no han trobat el necessari per a portar un bocí de pa a llur boca ni a la dels seus fillets — i anem a començar el temps dur de l'hivern, recordem-nos que l'estada a ciutat no ha d'ésser per a nosaltres un temps exclusiu de diversions, teatres, temporades d'òpera, reunions i lluïment, sinó millor un temps de penitència, de penediment dels nostres errors passats i de ferm propòsit d'esmenar-los complint, sobretot, amb el deure social que hem negligit tant vegades.

Cada any, en començar l'hivern, la vida de ciutat apareix renovellada. Com si la ciutat es volgués revenjar del temps que ha restat abandonada, ens ofereix altre cop el caliu de les seves cases flonges, el recer dels seus carrers lluminosos, de les seves diversions i platxeris. Però si volem obrar en cristià hem de tenir en compte que, aquest any majorment, l'hivern a ciutat ha d'ésser per a nosaltres i els nostres el temps del compliment dels deures vers la justícia que reclamen tants i tants treballadors, tants i tants de germans nostres sense feina, tants i tants que no tenen pa ni abric per a passar la trista temporada.

L'hivern s'anuncia negre. Però sapiguem-ne treure l'optimisme necessari que dóna el compliment de la llei de Déu.

OBRA INTERESSANTÍSSIMA

L'ànima de Santa Teresa de Jesús Infant

pel

P. Ignasi Casanovas, S. J.

Foment de Pietat

Discurs sentit per ràdio

Un amic nostre, donat a subtils experiments, ens convidà a escoltar per ràdio un dels darrers mítings anticlericals. És autor d'un dispositiu, misteriós fins ara, que, mitjançant un enginyós detector d'ones imponderables, permet una transmissió de fidelitat sorprenent. No es trameten les paraules, sinó el *secret pensament* de l'orador. I així se sent sortir de l'altaveu en "nuditat integral" la intenció crua i despullada de tot artífici polític. Les notes preses d'aquella sessió permeten, doncs, de seguir en la seva recòndita sinceritat el parlament d'un dels discursos més típics, i tenim la convicció que l'esquema aquí reproduït és en substància el mateix de tots els altres discursos i de tots els altres mítings i *jiras* anticlericals.

"Companys — diuen les notes d'aquella super-retransmissió. — Trobaran alguns estranya aquesta dèria actual d'atacar el clericalisme i de concentrar en contra de la clerecia secular i regular no sols tots els odis, sinó la rancúnia preferent del poble. Això es trobarà estrany en quan el socialisme, motor principal de les actuals victòries nostres, el socialisme sencer descansa sobre la teoria de la lluita de classes, que vol dir la guerra dels pobres contra els rics i dels obrers contra els capitalistes. La guerra contra la religió, en efecte, no té res a veure amb la lluita de classes, perquè és una lluita d'opinions, i les opinions són lliures. Com s'explica, doncs, aquest contrasentit? Molt senzill. Perquè nosaltres, en el fons, contra els rics no hi anem pas, ni contra els capitalistes. Per què hi aniríem? Amable és la riquesa, que ens té robat el cor. Les comoditats i confort de la vida, el poder del diner, són coses desitjables, ardentment desitjables, i la prova és que cap de nosaltres no ha fet aquell absurd vot de pobresa que han pronunciat solemnement els vertaders enemics nostres. Lluny d'això, el vot nostre és de no despreciar diners ni guanys ni fruïció ni plaer que passin a l'abast de les nostres mans.

Per què, altrament, combatriem els rics? Heu vist que mai els socialistes enlloc del món els persegueixin? Si els rics ens donen i ens venen i ens ensenyen totes les coses gustoses de la vida, aquelles que més ens plauen: totes les indústries grates als sentits i a la voluptat. El teatre, el cinema, la beguda, el fumar, la premsa, els llibres, l'art, les dones... Pau als rics i als capitalistes. Casals opulents, palaus, torres, cases de joc, casinos, sales de ball, garatges i autos de gran luxe: tot això hem de mirar-ho i preservar-ho de la destrucció com la nineta dels nostres ulls. En pau i tranquil·litat ells en frueixin, i nosaltres, l'un darrera l'altre, puguem fer-los companyia en aquelles perfumades dolçors.

La nostra enemistat fonda i radical és per a la clerecia, i us diré el secret veritable d'aquesta justíssima predilecció. No és pas perquè es donin la gent d'Església bona vida; la bona vida que diuen els nostres papers de quiosc, perquè tots sabeu que això és fals. Quina vida voleu que es donin, amb els sous del govern, i amb els donatius de les beates, quan han d'esmerçar aquests cabals en esglésies, edificis, escoles i material? La "bona vida" dels capellans, monges i frares, diguem-ho clar, no té res a

veure amb la vida regalada dels rics. Amb tota sinceritat, és que en trobem gaires de capellans als llocs agradables que nosaltres freqüentem: bars, cafès, teatres, al cinema i als *toros*, als nocturns *dancings*, cabarets i *halls*, i en altres recons que ens agraden i en els quals consisteix, segons els nostres sentits, el centre de les delícies de la vida? És que sabeu si n'hi ha gaires de capellans pels casinos aristocràtics, per les platges, sales riques de ball, de joc, i altres opulentes diversions dels poderosos? Doncs si és raríssim o impossible de trobar eclesiàstics en els llocs de l'oci proletari o de l'oci opulent, resulta sense fonament acusar-los per la bona vida. No ho dic per a abonar-los. La raó de la nostra rancúnia és tota altra, i és implacable i radical.

Tampoc no pot venir aquesta justa animadversió nostra de què sigui la clerecia enemiga de la llibertat. Per a ésser franc declaro que mai cap capellà ni cap frare ni monja no m'han obligat a res. Jo no sé pas que facin anar a missa per força, i si de petit em van fer aprendre la doctrina (cosa útil, altrament, perquè, sinó, no sabríem pas qui va ésser Moisès ni Abraham ni Sant Pere) a ningú obliguen pistola en mà a practicar-la. Diem dels jesuïtes, però ningú no és obligat a prendre carnet de jesuïta, com fem amb el carnet del sindicat que per força han de prendre els obrers. Ni a sermó ni a confessar i combrar, ni a donar almoïna, ni anar a la processó, ni tan sols a posar domassos als balcons. Tampoc ningú no és obligat de batejar les criatures ni de casarse ni d'enterrar els seus per l'Església. A ningú maten si es casa pel civil, com fan al qui pren carnet d'un sindicat que no és l'Únic. Ja pot ésser la ciutat plena d'esglésies i convents. Jo, com les filles d'En Samblancat, mai no he posat els peus a cap d'ells, i això mateix vol dir que en som ben lliures. No es pot pas dir el mateix dels sindicats, perquè ja sabeu que del sindicat ningú no n'escapa, i no es pot treballar ni guanyar el pa de cada dia si no es duu carnet, i que per força s'ha de fer vaga i cotitzar i anar a l'assemblea, i, si no, boicot, o avís al *comitè d'acció directa*... De manera que tampoc no és aquest l'argument decisiu del nostre odi implacable a la clerecia. Perquè, mirant l'estricta llibertat, són els capellans i els frares els qui practiquen la propaganda per la persuasió, i deixen en pau els qui no volen seguir-los; la llibertat està, en pura veritat, del cantó d'ells molt més que dels sindicalistes que prediquem l'associació forçada, la solidaritat coaccionada, i que perseguiu el refractari, l'esquirol, fins a la mort a trets al tombant d'una cantonada. No, no en parlem d'intolerància! De fet, l'Església ho tolera tot, ho aguanta tot, i no som pas nosaltres els qui hem inventat les virtuts de la prudència i de la paciència.

És que, i ara us obro el cor de bat a bat, em molesta de veure capellans. Encara que no siguin rics ni capitalistes, i no siguin, per tant, en pura doctrina materialista-històrica els responsables dels desastres del món, encara que no em diguin res ni m'obliguin a res, ni a escoltar-los ni a seguir-los, el pas d'un capellà amb sotana en pertorba i m'altra totalment. Aquell home i aquella sotana, volen dir moltes coses que a mi em desagraden i m'ofenen. Moltes idees i

pensaments que són perfectament inoportuns i molestos per al viure. No és tampoc que el veure un home d'aquells amb la seva sotana, endreçada o no, i amb el seu calçat, enllustrat o foradat, que si molt convé anirà en tramvia o en autobús o taxi, o el bisbe en cotxe propi, m'indigni pel contrast amb Jesús, que anava descalç i muntava una somera. Perquè ja n'hi ha també de capellans que van descalços i amb vestit més rústic i més pròxim a Crist, i són els frares mendicants, i ja ho veieu, tampoc no els estimem els frares, menys encara que la clerecia secular. El nostre crit primordial no és precisament el de cremar esglésies, sinó de "*cremar convents*", és a dir, empaïtar i perseguir amb preferència els qui van descalços, els qui volen imitar amb més perfecció Jesús, perquè — parlem clar — aquests encara ens molesten més que els altres.

I per cert, que trobo inútil per part dels anticlericals el parlar de Jesús, i alludir-lo com a ideal en contrast amb la *bona vida* que hom atribueix als seus sacerdots i deixebles avui dia. Aquesta argumentació és contraproduent i ens tirem terra a sobre, perquè si nosaltres invoquem per ideal el Crist, llavors qualsevol podrà fer-nos aquesta pregunta: "Si Jesús era bo, i els capellans no imiten Jesús, per què no imiteu Jesús vosaltres?" A més, tampoc no ens podem posar d'acord sobre Crist i sobre l'Evangeli. Molts de nosaltres diem que va existir Jesús, i que era un sant home, però que els capellans i el papa de Roma el traïxen. Altres diem que no ha existit mai. Uns tercers diem que era un esenni, altres un monjo budista, altres un boig, i asseguruen també alguns de nosaltres que va ésser un personatge inventat per Sant Pau, i revindria llavors a Sant Pau tota la glòria. L'Evangeli de Jesús per molts és cosa molt santa i fem càrrecs als capellans perquè no el practiquen, però els nostres germans anarquistes diuen que l'Evangeli és cosa molt dolenta i que va contra els proletaris, i fan càrrecs als capellans perquè el practiquen... Per tant, crec que valdria més que els anticlericals, de Jesús i l'Evangeli no en parléssim.

La sotana dels capellans, l'hàbit dels frares i de les monges, la façana i el campanar dels convents i les esglésies, és això el que no podem pair ni tolerar, encara que ells no ens obliguin materialment a creure-hi, encara que ells ens tolerin a nosaltres. No és que vagin contra la llibertat del pensament, ben al contrari. Són uns vestits i són unes architectures, que fan pensar, i nosaltres, no volem pensar. Aquest és el secret del nostre odi.

Són un lèxic vivent, i al bell mig de la llibertat i del moviment de les ciutats i de la nostra agitació, mundana o revolucionària, pronuncia només que en passar una sotana d'aquestes, per silencis que sigui, o per cap baix que camini el qui la porta, uns mots que jo no sé ni vull saber si són veritat o si són mentida, però que molesten profundament. Déu, el cel, l'infern, penitència, pecat, judici, deure, sacrifici, oració, renunciament, creu, virtut, castedat, obediència, sagraments, redempció, eternitat, cristianisme. És un diccionari, són uns termes que ens produeixen ingrata sensació a l'orella i a tots els sentits. ¿Per què hi ha d'haver a la ciutat uns homes així, que només de veure'ls passar pel carrer un hom ja es recordi d'aquelles idees insuportables i perfidioses? ¿Per què han d'haver-hi edificis, cloquers i campanes que amb el gest senyalin o amb el so desvetllin uns certs sentiments que dins la nostra... (anava a dir

ànima) pell ressonin amb un eco d'església, sumament enutjós per qui se'ls trobi ressonar per dintre?

Aquell ressò d'església que només en veure passar un capellà a un hom li entra dins la pell, contradiu i aigualeix els nostres plers, les nostres cobejances, els nostres instints, els nostres gustos, les voluntats i voluptats humanes sense mida ni control. Aquella sotana que travessa el carrer turbulent, ens fica pels ulls i per l'orella un record i una idea inaguantables... que alguna cosa en el món és *pecat*. I dins de la nostra pell quelcom respon que *pecat* és precisament allò que ens plau i ens abelleix; allò que més estimem nosaltres. Si pel pecat som al món i pel pecat vivim i pel pecat ens agrada viure, ¿com no hem de protestar de la presència, ni que sigui silenciosa, d'un vestit negre que afirma el pecat, allò que voldríem que existís, sí, però sense culpa, d'un vestit negre que afirma la culpa i que diu que alguns actes són culpables en el món i que d'aquests actes se'n farà judici i es dictarà sentència? Desagradables acusacions, perquè el nostre goig en la terra és el pecat, precisament, allò que els capellans diuen pecat, però nosaltres no volem saber res de culpa ni de judici ni sentència. Volem pecar, i la sotana acusa... ¿Com no odiar la sotana?

Però el més tràgic del cas és que després d'expulsada la sotana, després d'exiliats capellans i jesuïtes, frares i monges, tancades i destruïdes esglésies i convents, esborrat el nom de Déu de les lleis i dels llibres i aules escolars, després de realitzat l'extermi radical de tota nomenclatura religiosa, implantat en absolut l'Estat laic i la secularització de la vida civil i social; després d'haver repetit les facècies bolxevics dels *sense Déu*, i d'haver progressat en la tasca dels nostres germans russos que per milions esperen practicar el cèlebre dibuix de "L'ateu a la fàbrica", on un obrer amb martell se'n puja al cel a destruir els deus, apuntalant l'escala... als núvols, — sinó que als núvols l'escala no s'aguanta, i haurem de demanar l'escala-Porta del sindicat de bombers, o demanar als burgesos de Manhattan que ens lloguin un gratacel — després de l'ablació radical de la religió i la clerecia, ai anticlericals que escolteu, moltíssim em temo que no haurem fet res!

Perquè llavors començarà una etapa molt més dura i terrible, i els cartells de la present assemblea ja la preveuen quan enuncien l'objectiu de l'*emancipació de la consciència*. Llavors vindrà una operació quirúrgica molt més dolorosa i greu que l'extirpar els capellans del cos social, i serà l'extirpació dins cadascú de nosaltres, d'aquesta mica de Déu, aquesta mica de capellà, aquesta mica de sotana, que és la consciència, i que fa tanta o més nosa que els capellans mateixos. Extirpar la consciència, extreure la moral, seriosa cirurgia, i no obstant necessària si volem l'absoluta emancipació, com el cas d'aquells que es fan extreure l'apèndix. La consciència, la moral, són els enemics interns de l'anticlerical, que tendeixen sempre a acusar-te, a avergonyir-te, a reptar i dominar les teves accions, talment com un capellà de dins que crida el capellà de fora. Caldrà un cop d'estisores formidable una mutilació tremenda del nostre Jo... Oh, si poguéssim localitzar en el cervell humà la regió de la consciència moral, quin tall pel bisturí! La separació de l'Església i de l'Estat no és res al costat de la separació que veritablement ens interessa, que és urgent i que ens apremia: la separació de la voluntat i de la consciència!

Però, encara que aquesta etapa de l'emancipació i

de la consciència pogués realment aconseguir-se, que em permeto de dubtar-ho, perquè una cosa és baladrejar en mítings, com jo estic fent ara, i altra cosa és canviar la natura de l'home i la humanitat; i perquè no sé tampoc si aquella emancipació seria de debò desitjable, perquè l'imperi de la voluntat sense consciència seria, ja ho pressento, el domini social de la bèstia fera, i no sols l'imperi absolut del pistoler, sinó l'hegemonia d'aquells pistolers que posseïssin les pistoles més mortíferes i perfeccionades, encara, dic, que es pogués arribar a aquella utopia, molt em temo que el regne de l'Anticlericalisme toparia encara amb un obstacle decisiu i invencible.

La mort. Paraula, idea, realitat, que és la més terriblement molesta de totes. Qui suprimeix la mort? No serem pas nosaltres els pistolers, que duem a la butxaca la màquina i les municions per a distribuir la mort tantes vegades com càpsules contenen la recambra i els carregadors. Encara que privéssim els enterraments de circular pels carrers i avingudes, encara que tapéssim i escondíssim els cementiris, la gent es morirà, i obligar no podrem, això ja ho veig venir, que els malalts de morir no cerquin consultar aquests

especialistes de la mort, que són els capellans, homes que parlen i expliquen allò que nosaltres no sabem ni volem saber, i que temem saber, de la mort i del més enllà de la mort. Ai, que ja ho veig venir, que mentre la gent es mori, hi hauran capellans al món, i si els exterminéssim tots, part de la gent que quedés se'n faria i tornariem a tenir capellans, tal com els convents i esglésies cremades tornen indefectiblement a reconstruir-se...

Però, ara em demanareu, companys que m'heu escoltat: si sou tan derrotista que anunciéu la impossible victòria de l'anticlericalisme damunt dels capellans, per què heu vingut a fer d'anticlerical en aquesta assemblea i en aquesta fontada? Perquè, vençuts per vençuts, cal emborratxar-nos, cal excitar-nos en el frenesí d'una illusió boja, illusió impossible! Bevem, companys, aquest alcohol espès i enganyós de l'anticlericalisme. El vi ens farà oblidar les penes. encara que després en sobrevinguin de més dures. Bevem i fem-nos ubriacs. Mentre la demència duri, morta que tenim ja tota esperança, farem callar una estona aquest grill clerical de la nostra consciència."

Per la transcripció, R. RUCABADO.

Del món del treball

Crisi de la C. N. T.

No hi ha dubte que la Confederació Nacional del Treball passa per una crisi vital.

Els fracassos de tantes vagues com porta plantejades des de l'adveniment de la República, la ineficàcia de les maniobres polítiques que ve realitzant a base de Macià servint-li de peanya, l'enemiga socialista que ara compta amb totes les coaccions i tots els recursos governatius, la campanya socialista en el si dels nuclis obrers, la intromissió del comunisme i de l'anarquisme en els moviments de la C. N. T., el cabdillatge de segon i tercer rengle cada dia més fort i cobejós, tot plegat i encara altres causes i elements, han quebrantat l'ànim i els prestigis d'En Pestanya fins al punt d'entorpir-li els moviments, divorciar-lo de molts i quebrantar-li la confiança en si mateix, fent àdhuc trontollar els fonaments de la seva ideologia.

Les declaracions que ha fet reiteradament, i fins les noves directrius impreses als seus sindicats, i altres indicis evidents, així fan pensar-ho.

En la carta que acaba de dirigir al seu company Peiró, En Pestanya es mostra contrari a la política — fins ara per ell mateix seguida, — de vagues freqüents i d'atacs continuats a la propietat i recomana als seus satèl·lits l'interior enfortiment dels sindicats, reorganitzant-los i treballant-los bé.

No cal dir que aquesta crisi no és pas mostra de prosperitat ni menys de creixença.

El socialisme, emparat pels poders públics i amb els seus pocs escrúpols, guanya tot quant el sindicalisme perd, i és de témer que la seva potència, ja temible i oprobiosament opressora, arribi a constituir-se en insuportable i veritablement ruïnosa, com a Anglaterra.

Pèssima és la C. N. T., però encara ho és més, si cap, la U. G. T.

Reacció necessària

Si volen, els obrers, que es reanimi i normalitzi el treball, cada dia més insuficient i més magre, caldrà que reaccionin fortament i decisiva contra l'ambient anàrquic que ofega totes les iniciatives d'empresa i de negocis, per molta força i braó que hom hi esmerci.

Aquest ambient està deixant erms els camps andalusos i altres mil comarques d'Espanya.

Aquest ambient ha fet possible a Catalunya, la terra del seny, l'estúpida i innoble campanya dels rabassaires amics d'En Companys.

Aquest ambient dóna ales als invasors de finques, i ocupants de fàbriques, i aplanadors de vedats, per a proclamar-se'n amos i senyors sense cap dret ni raó que s'ho valgui, llançant a la misèria a amos i a treballadors.

Mentre aquest ambient anàrquic perduri, que no comptin els obrers amb feina segura i jornals passadors.

¿Qui ha d'ésser tan boig que s'embranchi estudiant i plantejant negocis en un medi insegur, hostil, envinat?

El principal enemic de l'obrer és el mateix obrer quan es deixa portar i esclavitzar pels líders socialistas, socialistes o sindicalistes, que a les eves espatlles viuen i gràcies a elles pugen i triomfen.

El món del treball no vol soroll per a fecundar-se i reeixir.

Si els obrers no reaccionen contra els seus explotadors, el proper hivern serà assenyalat amb pedra negra a la història nacional.

El Socialisme i la Dictadura

Els socialistes fingeixen indignar-se quan hom els retreu els seus tractes i tractots amb la Dictadura i els seus homes, de la qual foren els més fermes puntals i els més servils partidaris, i de la qual en tragueren els més grans profits.

Sovint han de sentir-se ara els socialistes, públicament, àdhuc en plenes Corts, retreta i tirada en cara aquesta oprobiosa política seva, "que tantíssimes víctimes causà en el camp obrer, especialment en el nostre.

De moltes d'aquestes criminals indignitats hem donat compte oportunament en aquestes mateixes columnes, i fresca està la tinta amb què protestàrem de la il·legal i vil maniobra amb què un ministre de la Dictadura berengueriana enlairà al més conspicu de la plana major socialista, en una plaça — creada expressament per a ell, — de la Universitat Central. No cal pas donar-ne més detalls.

Així s'explica que un partit que fa pocs anys no comptava, segons propis documents estadístics, més enllà d'onze mil afiliats, avui domini i retorci el coll a la República espanyola.

Maniobra socialista

A Santander els socialistes han produït un conflicte aparatós al Sindicat Catòlic d'Obrers, per tal de poder protestar-ne escandalosament, proclamar la vaga general, i exigir coactivament la dissolució del Sindicat.

Com que ara són amos del poder els socialistes, es creuen amb dret o, si no, amb força, per a fer-ho tot. Fins quan, senyor ministre del Treball?

Fets diversos

Telegrafien de Nova York que la notícia que les grans empreses industrials es proposaven anar a una reducció en els salaris ha causat emoció en tot el país i pot dir-se que aquest assumpte supera avui en importància a les possibles derivacions que la baixa de la lliura esterlina pugui tenir per als Estats Units.

Sembla que Hoover, en saber les decisions dels industrials, s'ha mostrat molt sorprès, puix que fa dos anys preconitzà en gran manera el manteniment dels tipus actuals dels salaris.

Als centres obrers l'emoció és molt gran, ja que aquesta reducció no faria més que agreujar, segons han dit els dirigents, la depressió actual i pertorba el retorn a la prosperitat dels negocis.

Les grans empreses ianquis metallúrgiques anuncien la reducció en els salaris d'un 10 per 100, a partir del dia primer d'octubre.

Aquesta mesura afecta 22.000 obrers.

La General Motors ha assenyalat una reducció del 10 al 20 per 100 en els salaris dels empleats de les seves oficines.

Els treballs a preu fet també seran rebaixats.

Hom considera que les economies per aquestes reduccions a la United States Steel Company seran de set a vuit milions de dòlars anuals.

Com que aquest exemple serà, segurament, seguit per les altres empreses dels EE. UU. l'alarma es fa general i pren proporcions de pànic.

— Amb motiu de l'atur d'obers el Govern xilè suspèn la immigració per temps indefinit.

— Recomanem als obrers de Barcelona la lectura d'un article d'En Ramon Roca, publicat a "El Matí", del 13 de setembre, sobre la tasca dels regidors socialistes en ordre a l'encariment de la carn. És espeterrant.

— Un cas curiós: A Breslau (Alemanya), de 600 mil habitants que conté, uns 115.000 pertanyen a la Previsió social ciutadana.

— Es publica un decret sobre readmissió dels agents ferroviaris acomiadats dels ferrocarrils per motius de vagues.

— Es creen Mutualitats patronals pels accidents del treball en l'agricultura.

— Llegim amb gust:

"Guadalajara. — Al poble d'Azuqueca, on posseeix el comte de Romanones una magnífica finca anomenada Miralcampo, ha causat un excellent efecte el gest que ha tingut parcel·lant aquesta possessió de 1.200 fanegues de regadiu, que lliurarà en renda als veïns del dit poble, en preferència els més necessitats. És propòsit del comte cobrar una renda bastant més reduïda que la que satisfà l'actual arrendatari de la finca.

Pel nombre de sol·licituds vindran a correspondre a cada veí unes 10 fanegues en arrendament, que, sembrades amb remolatxa, faran que en aquest poble no hi hagi d'ací endavant cap indigent."

— El nou Govern xilè acorda de rebaixar els sous a tots els empleats de l'Estat des del mes proper.

— Referències oficials dels EE. UU. constaten que els obrers sense feina passen de cinc milions, i que es tem que l'any vinent arribaran a set; en aquest cas es reduirà forçosament el treball de fàbriques i tallers.

— Els patrons asturians sol·liciten del Govern una compensació per la rebaixa de les hores del jornal a les mines de carbó.

— La crisi del treball augmenta de faísó alarmant a Madrid. Es tanquen fàbriques i tallers, es retallen dies i hores de les setmanades, minven jornals... L'hivern es presenta a Madrid tan malament o pitjor que a Barcelona.

— En diferents regions agrícoles de la Germània, la baixa de sous i jornals produeix conflictes de tota mena.

— Amb molt justos i grans elogis acceptà el Govern la dimissió del benemèrit general Marvà Ibáñez, del càrrec d'Inspector General del Treball que per llargs anys ha desempenyat insuperablement. Aprofitem l'ocasió per a rendir-li els nostres més fervents homenatges.

— Mor a Holanda el Ministre d'Estat Monsenyor Nolens, gran polític, exemplar sacerdot i sociòleg de primer ordre.

— El Govern, per fi, sembla que es preocupa de la crisi musical que afecta a infinitat de persones, especialment en les ciutats cultes. La música mecànica està deixant sense feina els músics professionals. Ja n'hem parlat altres voltes, i caldrà tornar-ne a parlar perquè la crisi és cada dia més aguda i els remeis cada dia més lluny i difícils.

La restauració social per la sobrietat

PER JAUME RAVENTÓS

El món corre que és un gust i certes tesis que han estat en tot temps vertaderes des d'un punt de vista cristià i àdhuc simplement humà que semblaven poder ésser contradites pels corrents socials impune-ment, prenen avui dia un tal caràcter d'actualitat que ja es presenten com veritables necessitats socials, com solucions imposades per les actuals circumstàncies.

Els filòsofs pagans de l'antiguitat, poso per cas Buda entre els asiàtics i Pitàgoras i Sòcrates entre els grecs, per no citar sinó els pares de les escoles que més forta influència exerciren en llurs temps i en les generacions posteriors a ells, predicaven l'austeritat de vida com una necessitat social i com un mitjà de perfeccionar la naturalesa humana. És molt probable que ells no tinguessin una idea prou exacta d'aquesta virtut i que en l'anàlisi que d'ella en feien no arribessin a trobar el seu pinyol intern, ço és, la humilitat. És cosa més que probable que d'aquest desconeixement procedien llurs desviacions i extravagàncies. Però és que podien arribar a més en la fosquedat espiritual de l'ambient en què es movien? No són encara avui els seus exemples i les seves doctrines una dura acusació contra molts cristians que posats a plena llum no s'hi veuen ni de bon tros tant com ells que nedaven en les tenebres?

En el poble d'Israel trobem tipus més acostats a l'ideal cristià pel que fa a l'austeritat i senzillesa de vida, des d'aquells grans patriarques que es deien Abraham, Isaac i Jacob, passant per aquells profetes plens de llum divina fins acabar en el Baptista criat en el desert per a ésser el precursor de Jesús. I d'aquesta austeritat n'hi havia deixebles nombrosos i la història ens parla dels Terapeutes d'Alexandria i dels Essenans del Carmel que feien de l'austeritat la virtut fonamental de la seva manera de viure.

Jesucrist va ésser qui va dir la darrera paraula i va donar l'exemple definitiu. "Apreneu de mi que sóc suau i humil de cor... Benaurats els pobres i els que ploren i els que pateixen... Qui vulgui venir al meu darrer que prengui la seva creu... Ai dels rics!... Ai dels que van tips!... Ai dels que riuen!... Ai dels que són lloats!..." Quina mena de llenguatge més contra corrent posava Jesús a la seva boca! I ha tingut seguidors, més que no en tingueren aquells antics filòsofs. Segons model de Jesús, s'han format tots els Sants dels nostre calendari i molts més encara que no són al calendari.

Sí, és així; en tot temps i a tot arreu ha estat lloada l'austeritat i practicada, però en tot temps hi ha hagut orbs i sords de conveniència que han dit:

"Que treballi qui en tingui necessitat, que a mi em plau més vagar.

"Que plorin els misantrops, que a mi m'escauen més les rialles.

"Que visqui travat i encongit qui porti la bossa buida, que jo, com que tinc i puc, ho vull lluir.

"Que s'estigui de disfrutar qui vulgui o no tingui lleure o diners, que jo sento l'atracció de la bona tau-lla i de totes les coses que plauen als sentits."

I el món semblava que no se'n ressentia d'aquest descarrilament, perquè anava rodant, rodant, com si res.

Però ara... sí, senyors!, ara sembla que el món no rutlla amb el seu moviment natural, sinó que dóna sotragades, que semblen fetes per a despertar els adormits.

Ara més que mai en la història de la societat humana se'ns presenta com article de primera necessitat una manera de viure senzilla i austera: vull dir vida de treball, vida en la qual s'eliminin les necessitats factícies que no són pròpiament tals necessitats, vida modesta i sense inútils ostentacions.

Ens ho diu l'estat social modern a canonada seca.

Sant Pau havia dit: "qui no treballi que no mengi". Devien ésser pocs, penso, els que fessin cas de tan clar precepte. Ara, però, les coses parlen amb una eloqüència irresistible. Mentre els diners van perdent llur valor, el va guanyant el treball. Una mica de temps que passi encara i el qui no treballi no podrà menjar, i el qui treballi en les indústries creades a posta per a satisfer aquelles necessitats factícies que més que necessitats són capricis de la moda o de l'ostentació, com que això, socialment parlant, no és pròpiament treballar, tampoc no menjaran. Li ha de costar a la societat entendre aquella doctrina exposada pel gran anglès Tomàs Moore, conseller d'Enric VIII i màrtir de la religió catòlica, i sàviament comentada per alguns economistes catòlics moderns, doctrina segons la qual la indeguda propagació de les indústries de luxe porten a la perdició les economies nacionals, a la llarga. Aquest desplegament industrial no té sinó una centúria, no és pas gaire vell encara, i ja gema arreu del món. Qui no vol creure la bona mare, ha de creure la pell de cabra.

També era el mateix Sant Pau que deia als Colossenses: "Feu morir en vosaltres allò que és terrenal, les impureses, les concupiscències desordenades, l'avarícia; que totes aquestes coses són com una idolatria." Molts i molts, si han sentit aquestes paraules, hauran donat per resposta en llur interior: "Quin mal ens ha pervingut de divertir-nos? D'altres n'hi ha que pateixen per nosaltres, que treballen per nosaltres, que suen pel nostre profit; donem-nos nosaltres bona vida, *disfrutem d'aquests béns presents, el món és nostre mentre som joves; beguem vins exquisits i posem-nos flairosos perfums; coronem-nos de roses abans que es passin; cap clos no quedi sense les petjades de la nostra intemperància.*"

Mentre a la disbauxa eren pocs i molts a la feina aquells estaven tranquils de què cap mal els pogués venir damunt; però, és el cas que el desig de disfrutar s'encomana i ha anat envaint totes les classes socials i totes elles ara volen entaular-se en el gran àpat i no hi ha qui vulgui guisar-lo ni servir-lo. I no hi ha més remei; d'allí d'on ha vingut el mal exemple ha de venir la rectificació. Entaular-se tots on pot ésser, val més que ens repartim entre tots la feina, les suors i les angúnies. Els uns per necessitat i els altres per donar bon exemple i també per necessitat.

Venturós el país, diu l'Eclesiastés, quan els seus prínceps mengen al seu temps per mantenir-se i no per engreixar-se luxuriosament. Venturós el país, ara podem dir-ho més que mai, on els poderosos i els que tenen llarga fortuna donen als altres el bon exemple de la seva activitat, de la seva parsimònia, de la seva modèstia, de la seva temperància i també de la seva caritat i liberalitat. En un país així és on es comencen a posar els fonaments d'una veritable restauració social.

La qüestió de l'ensenyança

PER GASTON GERARD

Deure gravíssim

El ministre d'Instrucció Pública és un enamorat de l'Escola Única i laica. La minoria socialista, nombrosa, encara que de poca envergadura intel·lectual, és així mateix enamorada d'aquest dogma ridícul i estúpid del monopoli de l'ensenyança per part de l'Estat, que pràcticament es tradueix en l'Escola Única i laica.

Vindrà o no vindrà aquesta escola?

Ho veiem un xic difícil, per ara, i tant. L'Estat, que en matèria d'ensenyança fa pocs anys deixava morir de fam els mestres, no compta amb elements per instaurar l'escola única i no pot atemptar contra les altres escoles privades si no vol inferir un manifest perjudici a la cultura nacional, ja prou minsa i espletada per si mateixa.

Per grans que siguin els fervors del senyor Domingo per aquest monopoli escolar, els mitjans no hi són, per ara. El nostre Estat mai no ha tingut cura veritable del problema. I ara es troba el ministre que cal construir edificis escolars; cal formar mestres; cal construir Normals, ja que les existents no es mantenen al nivell que caldria, etc.

I amb materials semblants ¿qui és el qui s'atreveix a portar a cap l'escola única, amb supressió de les particulars, ço que equivaldria a tot un programa de desenrotllament encara major de la incultura, de l'analfabetisme, etc.?

Per ara, doncs, no creiem en aquest sistema d'escola... i no pas per manca de desig en aquest sentit per part dels de dalt.

* * *

Però no hi ha cap dubte que els polítics esquerrans seguiran conreant la idea al punt de fer-la viable i real.

I nosaltres ¿hem de restar creuats de braços davant d'aquesta política, la més nefanda, la més trista, la més radical en contra dels interessos catòlics del país.

Contrauríem una greu responsabilitat davant de Déu i davant dels homes. Cal que treballem orientats per dos principis, que hem de defensar a ultrança: primer, el principi de la llibertat d'ensenyança per a que s'instauri en les nostres lleis polítiques i administratives; segon, el principi de que el major bé, la millor campanya que podem fer en pro dels interessos religiosos nostrats, és el de la propagació d'escoles, de la instauració de fogars de cultura catòlica en totes les seves branques, sobretot en les de l'ensenyament primari i secundari.

En nom de la llibertat — i hem quedat en què Espanya és una República liberal — no es pot pas privar el dret dels ciutadans per a que, amb les garanties tècniques necessàries, obrin escoles, portin a cap institucions de cultura, etc. I en nom de la responsabilitat que damunt de tots nosaltres posa — però sobretot d'aquells qui van a les avançades de l'exèrcit de la fe — cal que ens preocupem d'estendre les escoles, de fer-les cada dia més ateses, de consi-

derar com l'obra de més urgència i de més necessitat aquesta extensió de les escoles, sobretot per a les classes més necessitades de la societat.

Quan el poble tingui escoles privades ben adients, quan vegi que els seus fills en treuen un profit remarcable, no dubtarà d'enviar-hi els seus fills. I amb uns quants anys d'aquesta política pedagògica, podria arribar a canviar totalment el panorama espanyol.

* * *

Ens cal parlar clar en aquests moments solemnes: hem pecat un bon xic descuidant l'educació i la instrucció del poble. Aquelles entitats que sostenen escoles ben muntades per a classes benestants, s'havien de recordar de milers i milers de nens del poble que ni paguen ni poden pagar per assistir-hi. Havien de tenir present que, almenys, una escola per a classes benestants n'havia de suposar una altra, de la mateixa capacitat, per a classes humils i populars. Ja és sabut que els grans educadors de la joventut són, principalment, religiosos, i que mai aquests no han fet distinció, des del punt de mira de l'educació, entre les classes socials; al contrari, han procurat cercar majorment els humils i dissortats perquè, com a pobres, són l'herència de Jesucrist.

Hem pecat, sí, hem pecat. Amb vint anys d'una política pedagògico-religiosa dirigida a les classes populars, avui no tindriem plantejat el problema de l'allunyament d'aquestes de l'Església.

Cal rectificar, per tant. I cal rectificar ràpidament, fortament, obrint collegis gratuïts i ben preparats, ça i enllà, ja que, si no ho fem així, tinguem present que trobarem constantment la competència de l'Estat, i de l'Estat no ens podem refiar gaire d'ara endavant. L'ensenyament religiós no el donarà l'Estat en les seves escoles, i segons l'esperit dels temps, si el dona, el donarà malament, tendenciosament, hipòcritament.

Al costat de cada església, una ampla escola. Al costat de cada escola de rics, per a classes benestants, una escola de pobres, igualment arreglada, igualment potent en el sentit pedagògic, igualment considerada. Aquesta deu d'ésser la política del moment, i oïda pogués ésser-ho, ja que cal témer el moment que, gràcies a l'ideal esquerrà de l'escola única, l'Estat acabi amb la llibertat d'ensenyança, com ja han insinuat i dit en totes les lletres el ministre actual i la gran majoria dels partits governants.

Si de la campanya actual en treiem encara la llibertat d'ensenyança, que aquesta no resulti inútil. Que aprofitem aquesta llibertat i que aquesta representi per a tots — especialment per a les Ordes religioses ensenyants — un començament de rectificacions amples i generoses en el sentit de fer arribar al poble, gratuïtament, allò que fem arribar a les classes acomodades de la societat.

Si així no ho fem, pensem que la infantesa i la joventut no seran ja nostres. El laïcisme més escandalós s'haurà apoderat d'elles, i la nostra societat cristiana correrà el perill que això suposa.

Hem pecat; però potser encara podem atenuar les conseqüències.

COMENTARIS

A propòsit del monument a mossèn Verdaguer

PER J. CIVERA I SORMANI

La pietat catalana ha bastit un monument al nostre gran poeta nacional mossèn Jacint Verdaguer, en la muntanya santa de Montserrat, no gaire lluny del monestir on salmegien els monjos i canten els escolans. Ha estat el Centre Social de Betlem l'organitzador de l'homenatge.

Cap poeta català ha dit coses tan belles de la Verge bruna i de la muntanya que el poble ha convertit en un altar. Veieu els colors vius d'una flor boscana damunt la verdor de l'herba, i no us atreviu a collir-la, perquè totes les coses de Montserrat us semblen sagrades. La boira que passa arran dels pics més alts, d'aquells penyalars de formes diverses, dirieu que és una nuvolada d'encens que plana damunt la muntanya. Si els àngels tinguessin un palau a la terra, diria que és Montserrat. Quan el cel esdevé pàl·lid i brillen els primers estels, sentiui la suau remor de les ales dels àngels que passen lentament damunt la quietud i la pau dels camins solitaris.

Mossèn Verdaguer havia d'ésser honorat en aquella muntanya que ell va saber cantar tan bellament. Ara ja té un monument que perpetuarà la seva memòria. El poble estima mossèn Cinto, deixeu-me'l anomenar tal com ell l'anomena, perquè hi ha per la nostra terra un escampall de cançons seves que han esdevingut populars. Mossèn Verdaguer és el poeta del poble. Quan un poeta arriba a l'entranya viva del poble, vol dir que encarna les virtuts i les qualitats racials. Verdaguer és un poeta de raça. Totes les seves obres són xopes de catalanitat.

No fa molt temps que la nostra poesia, o millor els nostres poetes, van sofrir una desviació lamentable. En l'època a la qual ens referim, un significat escriptor digué que Maragall era el poeta de les minyones de servei. No es reconeixia cap valor literari a la poesia de mossèn Verdaguer. Aquells poetes desviats, no van aconseguir emboirar el cel lluminós de la poesia del nostre gran poeta. Al cap de poc temps s'inicià una reacció a favor de mossèn Verdaguer i avui, sortosament, tothom reconeix, àdhuc els més iconoclastes, que és el poeta de més envergadura que ha tingut Catalunya. La poesia sofrirà, naturalment, una evolució i s'imposaran altres escoles que estaran d'acord amb la sensibilitat dels homes moderns, però la poesia de Verdaguer no passarà. Hauran de reconèixer, si més no, el gran esforç que va fer per ennoblir i dignificar la nostra llengua que la decadència havia empobrit. Ell fou el que va incorporar al llenguatge literari els mots vius de la nostra pagesia, la llengua de la qual s'havia preservat dels castellanismes que predominaven en el dialecte barceloní.

Els que creuen que únicament és perdurable l'obra dels poetes que estenen les ales més enllà del terror nadiu, hauran de reconèixer que els que passen a la posteritat són aquells que han sabut fer bategar dins de llurs obres l'ànima del poble.

Caldria que ens diguessin com s'escriuen les obres que ells anomenen universals. Totes les obres, absolutament totes, que han passat les fronteres, són profundament nacionals. El geni, és l'home que encarna les virtuts i les característiques de la seva raça. S'ha dit que la música és el llenguatge universal, però digueu-me si no són ben nacionals tots els grans músics. Wagner era profundament alemany. Si els nostres músics fossin profundament catalans, tinguen la seguretat que serien més universals. No els demanem que facin folklore. La cançó popular ha de servir de llevat per a pastar les obres que han de reflectir l'ànima catalana. El mestre Nicolau, no es concreta a fer un ramell amb les flors que ha collit en el jardí de la cançó popular, sinó que amb elles pasta les seves grans composicions. Pot algú negar que "El noi de la mare", que és una glossa de la cançó popular, és una meravella? El tema de la "Mare de Déu", no és també popular i, no obstant, és una composició bellíssima, que no creiem que mai ningú arribi a superar?

L'art és universal i no té pàtria, diu la gent. En efecte, l'art és universal; però això no vol dir que els poetes, els músics i els artistes no tinguin pàtria. Quan diem que és universal, volem significar que els homes que porten al front la flama del geni, no pertanyen únicament a un poble determinat, sinó que constitueixen una glòria per a tota la humanitat.

Els que fan art i poesia, no són com aquests vagabunds que porten al damunt una mica de pols de tots els camins de la terra i no saben en quina carretera han nascut. El poeta i l'artista tenen una pàtria.

Mossèn Verdaguer va saber mantenir-se fidel a l'esperit de la seva terra, i el poble li ha bastit un monument. Tots els homes de sentiment i de sensibilitat d'onzevulla que sien, es delectaran amb la poesia de Verdaguer; però la seva glòria més legítima és haver sabut fer bategar en les seves obres l'ànima immortal de Catalunya. Alegrem-nos que Mossèn Verdaguer tingui un monument dins la pau d'aquella muntanya, que és el símbol de la nostra fe.

Cal que la joventut que avui està tan desorientada, esguardi Montserrat. En el nostre poble s'iniciarà una gran decadència, si no ens preocupem de les coses de l'esperit.

Mossèn Verdaguer no va volar com les àguiles perquè tenia les ales molt amples, sinó perquè portava encesa dintre el pit la flama de la fe. Apagueu aquesta flama i l'àguila d'ales amples caurà damunt la pols dels camins.

L'home únicament és gran quan no s'allunya de Déu. La matèria no té ales per volar. Quan és l'esperit el que governa la nostra vida, podem arribar fins als cims més alts de l'espiritualitat. Al costat de Déu tot és bellesa i poesia.

La prudència

PER JOSEP MIQUEL I MACAYA

A Josep Maria Capdevila

Ara patim d'un altre mal: el de la falta de prudència. Abans no en patíem tant. Hom patia d'altres mals, d'altres queres que volien agullonar el cos moral i esfondrar tot ço que representa una valor moral en la vida. Però ara comencem per patir la primera cosa que pot esdevenir-nos més malsortosa: la falta de prudència. Conversant ho diem sovint, sovint diem a tal o en tal altre que no tenen prudència. Què és la manca de prudència? Em sembla que no és res més que un desordre de la intel·ligència, és no comptar massa dreturerament els mitjans per als fins últims de les coses. El vell mestre grec Aristòtil ja ho comprenia així, jatsia que a l'*Ètica* afirma que en la virtut moral és la raó recta ço que determina el mitjà just. Ja ho veieu, doncs. Com que són molts els qui han perdut la raó moral — no mental — aquest do del cel, i així ho proven i ho semblen llurs actes, la intel·ligència, desordenada, no pot tenir una virtut moral, i, sense raó dreturera no és faedor de determinar el mitjà just.

Què hi deia Sant Tomàs? Abans deixeu-me dir que ja és hora de fer vera justícia — i ara deixem de banda la santedat d'aquest gran sant — a aquest gran filòsof medieval. Caldria que en català fossin traduïts els escrits principals de l'Angèlic, car seria per a la nostra joventut un guiador perdurable. Tot el seu pensament és interessant, tot respira veritat, tot asenyala gran intel·ligència, mètode, ordre, treball tènac, argumentació solidíssima. En el camp de l'ètica, del qual faig escorcoll en aquestes breus notes de filosofia: "Tomàs concep tota moral com a moviment de la criatura racional cap a Déu" (1) (*motus rationalis creatura ad Deum*). Justament el camp moral és un dels llocs on Sant Tomàs ens apar més gran, més sistematitzador. Deixeu-me apuntalar aquestes paraules meves a les de dos savis alemanys: "En cap altre lloc ha demostrat Sant Tomàs la seva aptitud per a la sistemàtica amb tanta llum esplendorosa com en el terreny de l'ètica" (2).

Seguint la filosofia de Sant Tomàs, trobem que la Metafísica (*omnium scientiarum rectri et regula*) podem dividir-la, tomísticament, en tres parts: Metafísica de l'Ésser, Metafísica de Déu i Metafísica de les relacions entre Déu i el món. En aquest últim pla metafísic, de les relacions entre Déu i el món — les criatures — ens palesa una cosa essencial en l'ètica de Sant Tomàs. I és el seu sentit profundament metafísic. Ja ho diu l'il·lustre professor italià, de Milan, en la Universitat del Sagrat Cor, Francesc Olgiati, quan entre altres coses afirma les següents: "...la sua etica e la sua metafisica — Martino Grabmann ha ben colto questo nesso profondo — si compenetrano tra loro nella maniera più intima" (3).

Doncs bé; tornem al lloc primer, on Sant Tomàs comenta les paraules d'Aristòtil quan aquest grec genial deia que en la virtut moral és la raó recta ço que determina un just mitjà. A gu. disput. de Virtutibus, q. Unica. art. 6, concl. diu: "I com és a aquesta actitud i a aquest acatament de sa perfecció a què tots els *habitus* de la part apetitiva deuen el seu caràcter de virtuts, resulta que la prudència és la causa de to-

tes les virtuts de la part apetitiva que s'anomenen morals sinó en tant com són virtuts."

Reduïm més, encara, la qüestió: la prudència, en filosofia tomista és una virtut intel·lectual. Esteve Gilson, de la Sorbonne, en un comentari excellent diu que sense la prudència "cap de les virtuts morals no arribaria a realitzar el seu propi fi" (4); com que la prudència és una intel·ligència dels principis, les dues virtuts intel·lectuals són condicions no tan soles essencials, sinó àdhuc *necessàries*, no a aquesta o aquella virtut moral, sinó a totes les virtuts morals.

* * *

En començar aquestes abreujades notes de filosofia he dit que avui manca molt la prudència, falla, que la seva falta ve a marcar un nou estat d'inquietud moral i que ja són molts els imprudents. Cal ara veure què és la prudència, què significa, què vol dir, car no ens passés com amb altres mots que emprem a menta, ens posem a flor de llavis després d'haver-los fet rajar de l'enteniment i el mal és que aquest en sap ben poca cosa, potser no res.

El mateix Sant Tomàs d'Aquino, en la Prima secundae, qüestió LVII, article V, pregunta si la prudència és una virtut necessària a l'home (*Utrum prudentia sit virtus necessaria Homini*). Després d'analitzar aquesta qüestió, la conclou de la següent manera, la qual vaig a traduir (5): "La prudència és una virtut eminentment necessària a la vida humana. En efecte, viure bé és obrar bé. Tanmateix obrar bé no tan sols depèn d'allò que hom fa, sinó àdhuc de la faisó com es fa, és a dir, d'allò que es fa en virtut d'una elecció recta, i no pas per simple impuls o per passió. D'altra banda, l'elecció es dirigeix als mitjans, i la rectitud d'aquesta elecció requereix dues coses, això és: un fi que sigui allò que deu d'ésser, i un mitjà que estigui amb relació amb aquest fi. Respecte a allò que deu d'ésser son fi, l'home està disposat com cal per a la virtut que completa la part apetitiva de l'ànima, de la qual el bé i el fi són l'objecte. Però respecte el mitjà convenient en esguard d'aquest fi l'home deu estar disposat directament per un *habitus* de la raó, perquè la deliberança i l'elecció que es dirigeixen als mitjans són actes de la raó. Conseqüentment, deu haver necessàriament en la raó una virtut intel·lectual per tal que aquesta raó es comporti com cal respecte els mitjans, i és la prudència. La prudència és, així, una virtut necessària per a viure com cal."

La virtut de què ens parla Sant Tomàs, virtut que com ell afirma és una virtut intel·lectual, és una virtut necessària. Aquesta virtut que comunament diem prudència fa que la raó es comporti, amb relació als mitjans, com cal, com és precís. Ve a ésser una llum de la raó. Deixeu la raó al seu antull, sense una guia, i ben aviat us esdevé, no raó, sinó un cavall sense brida. Malfieu-vos-en, així. Jo crec que el nom de raó tan sols li és concedit en quant va apallada amb la prudència. Car aquesta virtut és el pinacle, el lloc on estintolar-se, per tal de no errar mai. Una raó sense prudència, què pot ésser? Malfieu-vos, oi més. Quan diem d'un home o d'una

dona que és desordenat i no volem dir, globalment, que ha perdut la raó, i globalment, també, que la prudència no l'ha servit, i així s'ha esdevingut el foraviament d'aquella, de la raó? Malfieu-vos-en, també.

Doncs cal que curem bé de no deixar-nos enlluernar per les bagatel·les de la vida, del món, que la prudència ens sigui una norma, una direcció, si mai de la vida no volem fracassar, desorientar-nos. A la seva fredor, a la seva temperança, a la seva serietat, enemiga de bullici, no posem mai damunt per da-

munt els furs d'una imprudència, que si primera-ment ens compromet, després pot trair-nos.

(1) Dr. Martí Grabmann, *Thomas von Aquino*, p. 128, 4.ª edició. Kempten, Munich, 1920.

(2) M. Baumgarten, *Thomas von Aquino*. E. von Aster. Grosse Denker, I. Leipzig, 1911.

(3) F. Olgiati, *L'anima di S. Tomasso*. C. IV. *L'essere nelle altre parti della filosofia tomistica*. Milano (sense data).

(4) Etienne Gilson, *Saint Thomas d'Aquino* C. V. *Les moralistes chrétiens*. Paris, 1925.

(5) *Summa Theologica*.

Comentaris

La caiguda de la lliura

És el tema del dia i tothom hi diu la seva. Diguem-hi també la nostra, amb permís dels llegidors. El forçós divorci de la lliura paper amb la lliura or, deixa la lliura antiga sense un dels seus dos suports. Abans la lliura tenia, a més del seu valor mercantil (tan formidable fins avui a Anglaterra) el valor de l'or adherit a la lliura. Eren dues garanties si l'una bona, l'altra encara millor.

Decaigut i quasi en runa l'estat econòmic de la Gran Bretanya per mil poderoses causes que estan a la vista de tots, ha hagut la lliura de refugiar-se a una sola de les dues garanties i prescindir de la de l'or, la qual no ha estat possible aguantar.

Abans, el preu de l'or l'afectava de ple a ple, però no de molt la marxa i l'estat dels seus negocis. Ara, al revés. I si aquestes van millorant, com moltes causes i alguns indicis fan suposar, millorarà a proporció també la lliura i, automàticament acudirà l'or a restablir la tradicional puixança d'aquest signe monetari. Dels efectes de la caiguda de la lliura a Espanya, no en parlem. Poden arribar a ésser catastròfics per algunes de les nostres més grans riqueses, i segurament afectaran de retop la marxa de la nostra política per la diferència de repercussions i els conflictes interiors que provocaran. Calen homes de gran capacitat política, econòmica i financiera per a fer-hi front i la República no en té.

Les Ordes Religioses

Fa pocs dies va caure a les nostres mans un fullet de propaganda per l'estil dels que al seu temps publicaven amb tant de fruit, Monsenyor de Segur i Monsenyor Sardà i Salvany. Es titulava: ¡Defendednos! i, nominalment i eloqüentíssimament, es demanava als pares, als germans, als parents, als amics, als deixebles, als benefactors, als directors espirituals, a quantes persones tinguin sentit de justícia, que defenses-sin les Ordes Religioses dels atacs de tot mal llinatge que són víctimes, i dels salvatges atropells que estan amenaçades.

Cap causa tan justa com aquesta, ni cap més simpàtica i convenient de propugnar.

Així com si se'ns demanés que féssim l'elogi o l'apologia de la llum del sol, no sabríem per on començar, ni quines paraules emprar-hi, tampoc ara no ens és possible de dir de les Ordes Religioses res que s'ho valgui.

Rumiant, rumiant, solament se'ns acut ço que se-

gueix: "Suposem que fos possible de suprimir de la història de vint segles ençà l'existència de les O. R., la seva actuació, les seves obres, la seva influència, què en quedaria d'aquesta història, què en restaria de la civilització llur? Fora del clos de l'Església, res. Millor dit. Restaria per defora d'ella un ròssec ingent de runes, de sang i de brutícia, que faria intransitables els camins, taparia la boca, i no deixaria respirar de fàstic.

En canvi: feu una exposició universal de les obres, dels beneficis, de les llums i els consols i les benestances, i els progressos i les meravelles, i virtuts, i saber, i bel·leses, que han proporcionat al món les O. R., i en quedareu muts d'admiració, erts d'espasmats, atònits. El món fóra petit per a tal espectacle.

Per això l'enemiga contra les O. R. no es comprèn en persones cultes i honestes. És cosa quelcom demoníaca.

Però hom vol parlar un xic més sobre això. Hom afirma que en el floreixement i universal expansió de les O. R., rau la solució d'infininitat de problemes d'ordre social, cultural i benèfic, i àdhuc econòmic, que avui dia preocupen i afligeixen la humanitat; solucions que per ara no han donat, ni donaran mai, la política ni la sociologia, ni la filosofia, ni la riquesa, ni el poder, ni el progrés."

Allò de les Responsabilitats

No haveu observat alguna vegada com, en triar cireres d'un cove, les unes arrossequen les altres i, si no s'hi va amb compte queda el cove gairebé buit i el comprador resta tot estranyat de tantes que n'han seguides, i sense saber què fer-ne?

Una cosa semblant va succeir a les Comissions de Responsabilitats. Ja no saben què fer-ne dels homes i les causes que van sortint, com del cove alludit, a cada estirada que hi donen.

A hores d'ara... si els penedits poguessin anar a Roma...

Res més perillós que la tasca de cercar responsabilitats i graduar-les i qualificar-les, i aplicar les sancions que calguin en justícia o en equitat, que no és pas tot u.

El Govern, així que pugui, ha de dedicar a aquest super-gravíssim afer tota la seva mentalitat i especialíssima prudència. No sigui cas que l'embalum ingent l'aplani i ni es trobi també enredat algun gran home dels seus en algun penjoll de cireres.

TEMES DE LA SEMANA

És molt elogiat el discurs de Raimon d'Abadal pronunciat a les Corts en pro de l'Estatut català.

— De tots els indrets d'Espanya arriben a Madrid nombroses i respectables comissions de catòlics per a demanar al Govern i als diputats respectius que no prosperin els plans persecutoris de la secta contra l'Església i el poble catòlic. La de Saragossa anava acompanyada pels mateixos diputats republicans d'allí.

— És aprovat el projecte de llei de Repoblació forestal.

— Continuen els fets incivils, les vagues i els atropells arreu d'Espanya per efecte de la manca d'autoritat i les males propagandes.

En la impossibilitat de donar-ne compte, publiquem el següent fet per mostra:

“A Cohegin (Múrcia) s'ha celebrat un míting i entre els oradors hi ha intervingut l'alcalde de la població.

En acabar l'acte el públic ha anat al còrcol catòlic obrer, contra el qual han llançat pedres i han trencat els vidres; després han intentat d'assaltar-lo.

Ha intervingut la guàrdia civil per a dissoldre els grups.

Els obrers catòlics han enviat un telegrama al ministre de la Governació protestant contra l'atropellament i diuen que l'alcalde des del balcó de l'Ajuntament ha excitat el poble contra el sindicat catòlic.

Una comissió de la Federació regional d'obriers catòlics ha visitat el governador per tal de protestar del fet.”

— Al poble de Corral d'Almagro, en una collisió del poble contra la guàrdia civil, resultaren nombrosos morts i ferits.

— A Sevilla els obrers sense feina es desmandaren i produïren forts aldarulls.

— El Govern organitza una Conferència Nacional per l'estudi de les qüestions sorgides amb motiu del crac de la lliura.

— Els obrers, a Olivares (Sevilla), ataquen la guàrdia civil, i ocasionen desgràcies.

— Burgos i Mazo declara que els socialistes foren uns assalariats de la Dictadura.

— S'inaugura a Madrid el Congrés d'Estadística.

— Maura autoritza la reaparició de “El Siglo Futuro” i “Euzcadi”. Els altres periòdics suspesos, encara no.

— Obre a Madrid les seves oficines la poderosa societat de propaganda soviètica russa titulada *Socorro Obrero Internacional*. El Govern no se'n preocupa. Quan se n'adonarà ja serà tard.

— Es dona com a resolt el conflicte dels rabassaires.

— En tren especial arriben a Madrid tots els alcaldes de les províncies basques i Navarra per a presentar l'Estatut, allí acordat i votat, al Govern. L'acte resulta imponent.

— Després de llargs i escandalosos debats de les Corts Constituents, queden aprovats el títol primer i el preliminar del projecte de Constitució.

— Reix a última hora, allí, la maniobra del president del Gabinet per a donar viabilitat, al seu dia, al projecte d'Estatut Català en quant afecta a la Constitució.

— Prieto retira la dimissió que havia presentat.

— Per fi quedem en què la nova República es titularà: “República democràtica de trabajadores, etc.”.

— El Govern ha autoritzat la puja de 3'50 pesetes el preu del carbó.

— Faltant a tot llinatge de conveniències es vota el suplicatori a les Corts per a processar en Calvo Sotelo, com si fes por al Govern.

— Segueixen treballant desafortadament les Comissions de Responsabilitats.

* * *

El crac de la lliura esterlina obliga a tancar totes les Borses del món.

— L'anunci del pròxim establiment del sistema proteccionista a la Gran Bretanya repercuteix fortament a Ginebra. La S. N. comença a rebre consultes i reclamacions.

— El conflicte xino-japonès s'agreuja; hi pren part la S. N. Generalment es dona la culpa als nipons.

— El Brasil anuncia que “no podrá pagar los intereses de su deuda exterior”.

— Ocorre una sublevació comunista en la República del Perú, la qual és reprimida amb tenacitat.

— El govern de Saxònia prohibeix tota la premsa comunista.

— La Xina fa una crida a la S. N. per tal que posi fre a les cobejances japoneses.

— A Alemanya es proposa la creació d'un Tribunal especial, expeditiu, per la defensa de l'ordre públic, la moralitat i els bons costums. Quelcom convé aquí.

— Gandhi parla en la Conferència de la Taula Rodona en nom del Congrés indi, el mandat del qual es sintetitza en la harmònica independència de l'Índia del jou anglès, però amistosament.

— El nou ministeri de la Gran Bretanya obté bona majoria en la Cambra dels Comuns, que vota les economies consabudes.

— Es refermen més cada dia les bones relacions entre el Vaticà i Itàlia.

— Es fan públiques les bones relacions de les dues branques de la casa de Borbó, ço que ha donat marge a moltes fantasies.

— Es reben males noves d'Hongria, on la crisi econòmica encara és pitjor que la política. Es liquiden moltes fortunes mercantils. El poble rural s'apodera de les terres.

— Itàlia apuja el seu aranzel un 15 per 100, de primer antuvi.

— Causa mal efecte l'admissió de Mèxic a la S. N. per tractar-se d'una nació persecutòria de caire irrevol. L'admissió fou deguda a haver-se interpretat el silenci (evidentment negatiu) per afirmació.

— La visita de Laval i Briand a Berlín causa excellent efecte, fet al qual s'atribueix grandíssima importància.

Noticiari

Espanya

Aquest any la festa de la Mercè ha revestit particular esplendor, ja sigui per l'aspecte sumptuosíssim del formós santuari barceloní per excel·lència — gairebé del tot magníficament restaurat, — ja sigui per la gentada que ha acudit a totes les funcions religioses i la seva confortable devoció.

Les autoritats que no hi assistiren, donant un trist exemple, no s'hi trobaren pas a faltar.

— Entre els números extraordinaris publicats per col·legues nostres catalans recentment, ocupa un lloc ben honorós el "Recull", de Blanes, amb motiu de la festa major de Calella. Tant tipogràficament, com literàriament, és digne de l'estimat col·lega, tan distingit pel seu esperit integerrim com per les seves notables i oportunes campanyes.

Enhorabones i... endavant.

— Un diari dels més sectaris de Madrid es queixa durament de l'ambient de grolleria que es nota pels carrers de Madrid des de la instauració de la Repú-

blica, com si aquesta forma de govern fos consubstancial amb els mals modors i la poca-vergonya. Diu que ço mateix es nota en moltes altres capitals, entre elles la nostra.

— El poble de Sampedor ha vist amb molts mals ulls el comportament dels representants de l'Ajuntament de Barcelona que menaren les Colònies Escolars d'enguany, com si es tractés d'un país anticristià i ineducat.

El poble cristià de Sampedor, indignat justament, diu que si això és república, no cal que hi tornin mai més a escandalitzar-los. I té tota la raó.

— A petició del Fiscal han estat retirats dels quioscos moltes indecències. Que continuï.

— La primera actuació del Jurat a Espanya en aquesta segona època ha estat brillant: En l'Audiència de Sevilla ha posat al carrer un home acusat d'homicidi, pel qual demanava el fiscal vint anys de presidi. Entre la Quent i el Jurat, no quedaran presons a Espanya.

— El governador civil de Vitòria ha manat treure de l'estació ferroviària una placa perquè deia que es prohibia la blasfèmia. No té res de particular això...

— Diuen que l'aplicació d'aquells famosos decrets sobre *laboreo* de moltes terres, convertits en lleis, ha ocasionat i ocasiona grans pèrdues i disgustos grans. I esperem-nos!

OBRA NOVA

MANUEL DE MONTOLIU

BREVIARI
CRITIC

VOL. III

(1927-1928)

Preu: 6 Ptes.

Acaba de sortir

PSALTERI

TEXT DE LA VULGATA CLEMENTINA
VERSIÓ DE L'ORIGINAL HEBREU I NOTES
DE LA COMISSIÓ DE
L'OBRA DEL SANT EVANGELI

El Psalteri, o Llibre dels Psalms, forma part del volum IV de LA SAGRADA BIBLIA, en curs de publicació. Aquest volum està integrat pels llibres:

PSALTERI, PROVERBIS, ECLESIASTA, CÀNTIC DELS CÀNTICS de publicació imminent. Les ànsies fervoroses manifestades pel nostre poble fidel, i especialment per la clerecia, de veure prompte en les seves mans aquest llibre utilíssim, ha motivat la seva publicació a part.

IMPORTÀNCIA DEL PSALTERI

Si la Sagrada Escripura és, en son conjunt, el gran llibre on la divina Providència ha volgut deixar-nos la seva revelació escrita, el Psalteri de David ve a ésser com el cor d'aquest llibre. Ell resumeix en certa manera el més bo i més bell d'aquesta obra divina. Si és el compendi millor de la Llei Antiga, és també la millor preparació de la Llei Evangèlica.

De més a més: el Psalteri excel·leix sobre els altres llibres sants com a llibre d'oració litúrgica. Amb els Psalms Déu ens donà la manera de lloar-lo i glorificar-lo dignament. Per això els psalms constitueixen l'oració litúrgica del poble d'Israel. Que ells siguin també una oració predilecta del nostre poble cristià, com són una oració diària dels sacerdots.

NOTA. — Atenent a l'indole especial d'aquest llibre, la versió és feta directament de l'original hebreu, amb l'anotació de les variants principals dels LXX i de la Vulgata. Segueixen el text un index numèric dels Psalms, un index alfabètic i un index de llurs argument i distribució en el Breviari Romà.

SUCURSALS:

- N.º 1 ESPLUGUES DE LLOBREGAT
Laureano Miró, 59 (encreuament de
les carreteres de Madrid i Cornellà)
- N.º 2 GARATGE I TALLERS DE
REPARACIO
Sepúlveda, 148 i 150 - Villarroel, 35
Floridablanca, 121 - Telèfon 31510
- N.º 3 SECCIÓ DE LUBRIFICANTS
Passatge de la Pau, 9 - Telèfon 13386
- N.º 4 MAGATZEMS
Carreró de Sant Antoni
- N.º 5 ARAGÓ, 188 i 190
xamfrà Muntaner - Telèfon 33254
- N.º 6 LLEIDA
Plaça Catalunya, 7 - Telèfon 390
- N.º 7 GIRONA
Gran Via de Jaume I - Telèfon 172
cantonada Plaça Marquès de Camps
- N.º 8 PALMA DE MALLORCA
Carrer de Sant Miquel, núm. 326 y
Avinguda de Comte Sallent, 29 bis

SERVICE ESTATION, S. A.

LA CASA MÉS IMPORTANT EN

GASOLINA, PETROLI, NEUMÀTICS, LUBRIFICANTS, ACCESSORIS,
EINES, FERRETERIA I TOT QUANT PERTANY A L'AUTOMÒBIL
VENDA A L'ENGRÒS I DETALL

CASA CENTRAL:

Aragó, 270 - 272 i
Passeig de Gràcia, 45

Telèfon 11550
BARCELONA

FARMACIA Dr. MASÓ ARUMI
DEL

DOCTOR NADAL

TAN SOLS MEDICAMENTS PURÍSSIMS
ESPECÍFICS DE TOTES PROCEDÈNCIES

Rambla Canaletes, 1 :: Telèfon 12951
BARCELONA

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca
dels Exercicis Espirituals
de Sant Ignasi de Loyola

Autor - Text - Directori
Comentari - Explanació

Ja ha sortit
el volum tercer d'aquesta Biblioteca

Exercicis Espirituals de St. Ignasi de Loyola
teoria i preparació

per

Ignasi Casanovas S. J.

Llibre de 300 pàgines amb una fototípia
de Sant Ignasi de Loyola.

Preu: 3 Ptes.

FOMENT DE PIETAT

LLIBRES NOUS

FLORS I VIOLES

DOS VOLUMS

PENSAMENTS QUE DEIXO
ALS MEUS FILLS

Obra pòstuma de
MANUEL RAVENTOS I DOMÉNECH

Preu de cada volum: En rústega, 3 Ptes.

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

Acadèmia

Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Angel, 38

Telèfons 18953-75303 - - Apartat 782

Comerç : Idiomes : Taquí-Mecanografia

Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

(1) L'Acadèmia Cots col·loca oportunament els seus alumnes dignes i capacitats.

COTS

CONSELL DE BON GERMÀ

Germà: no juguis a la Loteria; la millor rifa és l'estalvi. Però si algun dia tens aquesta feblesa, recorda't de la Loteria i estanc del carrer de Fivaller (abans Ferran VII), núm. 32 (prop al carrer d'Avinyó), on trobaràs tabacs, timbres, segells, etc. — No t'oblidis del bitllet de Nadal.

ATENES A. G.—Provença, 157; Barcelona.

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durant i Bas, 11
BARCELONA